

OBSAH:

PENÍZE V ČESKÝCH ZEMÍCH – MUZEUM V KNIZE	1
NĚKOLIK SLOV ÚVODEM	4
POČÁTKY PENĚZ, ANEB ČÍM SE TAKÉ PLATILO	5
KDE A PROČ VZNIKLY PAPIROVÉ PENÍZE?	8
MARCO POLO, CESTOVATEL (1254 - 1323)	8
KDY SE U NÁS ZAČALO PLATIT MINCEMI?	9
S PŘEMYSLOVCI PŘICHÁZEJÍ DENÁRY	10
A BRAKTEÁT JE NA SVĚTĚ (I U NÁS!)	11
ČEHO JE ZA GROŠ?	12
OTEC VLASTI – NAPRAVITEL MĚNY	14
NA ČESKÉM TRŮNĚ HABSBURKOVÉ	16
TOLAR JE DNES DOLAR?	17
MINCOVNÍ ŘÁD – ZDROJ POLITICKÝCH ZMĚN	18
MĚNA, TENTOKRÁT KONVENČNÍ, ZA MARIE TEREZIE	20
A MÁME ZLATKY...	
MÍSTO ZLATEK PŘICHÁZEJÍ KORUNY	24
PO TŘECH STALETÍCH KONEČNĚ SVOBODA	26
BUDUJE SE STÁT, BUDUJE SE MĚNA	27
BUDUJE SE MĚNA – ALE JAK?	28
JSME NEJEN SVOBODNI, ALE I ZADLUŽENI	30
KONEČNĚ NOVÁ MĚNA – KORUNA ČESKOSLOVENSKÁ	31
POD HÁKOVÝM KŘÍŽEM	32
ULOUPENÍ ČS. MĚNOVÉHO ZLATA NACISTY	34
FARSKÁ REPUBLIKA A JEJÍ MĚNA	35
OPĚT SVOBODNÍ...	36
...A OPĚT OBNOVA MĚNY	37
CO SE PŘIPRAVOVALO A NEBYLO	38
ZÁPOTOCKÝ: MĚNA JE PEVNÁ...	39
5 KU 1 AŽ 50 KU JEDNÉ – JAK TO BYLO?	40
POHLED DO ZÁKULISÍ MĚNOVÉ REFORMY	42
PRŮBĚH MĚNOVÉ REFORMY	43
SOCIALISTICKÉ MINCE, STÁTOVKY A BANKOVKY	44
OPĚT OTEC VLASTI – DUKÁTYK 600. VÝROČÍ ÚMRTÍ	46
ROK 1989 – ZMĚNIL SE ŽIVOT, MĚNÍ SE I MĚNA	47
KONČÍ SPOLEČNÝ STÁT I MĚNA – KUDY DÁL?	48
ZNOVU KOLKY NA PENĚZÍCH	49
KORUNA ČESKÁ OPĚT SAMOSTATNÁ	50
PENÍZE SLOVENSKÉ REPUBLIKY	52
O EURU VĚCNĚ A KONKRÉTNĚ	53
BEZ PENĚZ S PLATEBNÍ KARTOU	54
ZLOČINY A PENÍZE, ANEB PADĚLATELÉ NEZAHÁLEJÍ	55
JE TO VŮBEC MOŽNÉ? POKLADY, RARITY, ZAJÍMAVOSTI	60

NĚKOLIK SLOV ÚVODEM

Vážení čtenáři,

otevíráte knihu s názvem Numismatika – PENÍZE V ČESKÝCH ZEMÍCH. Chceme čtenáři ukázat, jak vznikaly peníze, kdy vlastně nahradily směnný obchod, jak se vyvíjely a jaké místo – zcela nezastupitelné – mají v životě společnosti i v životě každého z nás.

Chtěli bychom Vás seznámit s vývojem peněz, a to zejména v našich zemích. Říci vám něco o jejich vnější stránce, také o jejich kupní síle. Nelze pominout ani to, z čeho jsou vyráběny, z kovů, a to téměř výlučně a postupně až do nástupu platidel papírových. Moderní doba přináší bezhotovostní formy plateb; i do této oblasti – jako všude jinde – vstoupila elektronika. Tím více, jak fyzické peníze pomalu a nenápadně ustupují z běžného života. Vždyť i v obchodě při nákupu chleba a věcí běžné potřeby používají již mnozí platební kartu. Bankovky a mince se stávají i nostalgickou vzpomínkou. Vzpomínkou na léta dávno minulá, kdy předchozí generace platily pouze hotovostně platidly, jejichž vnější výtvarná hodnota dosud vzbuzuje úctu a obdiv. Dotkneme se i pokusů falzifikovat, tu více a tu méně úspěšně; rovněž i osudů padělatelů.

Neexistují ovšem jen platidla oběhová, jsou i platidla – zejména mince – pamětní či obchodní.

Ne vždy si peníze uchovávají stabilní kupní sílu, vlivem různých okolností – například válečných událostí a z toho plynoucích hospodářských potíží – dochází k inflaci, prudkému poklesu kupní síly a až ke zhroucení měny.

Zkratka, kniha chce jednak poučit a trochu i pobavit. Vždyť s penězi jsme ve styku v podstatě každý den – počínaje drobným nákupem až po platby značné hodnoty, které hotovostně probíhají zřídka. Jak je patrné, titul není encyklopedií platidel, to je posláním jiných publikací. To čtenář zjistí sám a jistě nepohrdne řadou příloh, které mu naše povídání dokumentárně doplní.

Přeji příjemné čtení, poučení i zábavu!

Jiří Nolč, autor

Brno, 2008

